

סוטה כא

יש לה זכות היתה וכו'.

קושי: מני מתניי? לא אבא יוסי בן חנן, ולא ר"א בן יצחק איש כפר דרום, ולא רבי ישמעאל! דתניא:

רבי ישמעאל	ר"א בן יצחק איש כפר דרום	אבא יוסי בן חנן
<p>שנים עשר חדש, ואף על פי שאין ראיה לדבר - זכר לדבר, דכתיב: (דניאל ד) <i>להן מלכא מלכי יסכר עליך וחטיק בצדקה פרוק וצויתק במיחן צנין הן תהוי ארכא מלכותיק, וכתיב: כללא מטא אף נמוכדנצר מלכא, וכתיב: לקצת ירחין תרי אער</i></p>	<p>ט' חדשים, שנאמר: (במדבר ה) <i>ונקתה ונזרעה זרע, ולהלן הוא אומר: (תהלים כב) זרע יצדננו יוספר, זרע הראוי לספר;</i></p>	<p>אם יש לה זכות תולה לה שלשה חדשים, כדי הכרת העובר</p>

תירוץ: לעולם רבי ישמעאל, ואשכח קרא דאמר ותני, דכתיב: (עמוס א) *כה אמר ה' אף דעפה פסעי אדום.*

קושי על משהו בתוכן דברי ר' ישמעאל: ומאי אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר?

תירוץ: דלמא שאני עובדי כוכבים, דלא מפקיד דינא עלייהו.

יש זכות תולה ג' שנים כו'.

שאלה: זכות דמאי?

- אילימא זכות דתורה, הא אינה מצווה ועושה היא!
 - אלא זכות דמצוה, זכות דמצוה מי מגנא כולי האי? והתניא, את זו דרש רבי מנחם בר יוסי: (משלי ו) *כי נר מצוה ותורה אור - תלה הכתוב את המצוה בנר ואת התורה באור,*
 - את המצוה בנר, לומר לך: מה נר אינה מגינה אלא לפי שעה, אף מצוה אינה מגינה אלא לפי שעה;
 - ואת התורה באור, לומר לך: מה אור מגין לעולם, אף תורה מגינה לעולם;
- ואומר: (משלי ו) *בהתהלכך תנחה אומך יד, בהתהלכך תנחה אומך - זה העוה"ז, בשכבך תשמור עליך - זו מיתה, והקייצות היא תשיחך - לעתיד לבא;*
- משל, לאדם שהיה מהלך באישון לילה ואפילה, ומתיירא מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים ומחיה רעה ומן הלסטין, ואינו יודע באיזה דרך מהלך, נודמנה לו אבוקה של אור ניצל מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים, ועדיין מתיירא מחיה רעה ומן הליסטין ואינו יודע באיזה דרך מהלך, כיון שעלה עמוד השחר ניצל מחיה רעה ומן הליסטין, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך, הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם;
- ד"א: עבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה, שנאמר: (שיר השירים ח) *מיט רביט אף יוכלו לכבות את האהבה!*

תשובות:

	מצוה		תורה	
	בעידנא דעסיק בה	בעידנא דלא עסיק בה	בעידנא דעסיק בה	בעידנא דלא עסיק בה
1. רב יוסף	מגנא ומצלא	אגוני מגנא, אצולי לא מצלא	מגנא ומצלא	מגנא ומצלא
2. רבה	אגוני מגנא, אצולי לא מצלא	מגנא ומצלא	אגוני מגנא, אצולי לא מצלא	לא מצלא

3. רבינא אמר: לעולם זכות תורה, ודקאמרת אינה מצווה ועושה! נהי דפקודי לא מפקדא, באגרא דמקרין ומתניין בנייהו ונטרן להו לגברייהו עד דאתו מבי מדרשא, מי לא פלגאן בהדייהו?

הבנת דברי המשל שנאמר מקודם: מאי 'פרשת דרכים'?

1. א"ר חסדא: זה ת"ח ויום מיתה.
2. רב נחמן בר יצחק אמר: זה ת"ח ויראת חטא.
3. מר זוטרא אמר: זה ת"ח דסלקא ליה שמעתתא אליבא דהלכתא.

- עיון בדברי הברייתא: **ד"א: עבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה.**
א"ר יוסף: דרשיה רבי מנחם בר יוסי להאי קרא כי סיני, ואילמלא דרשוה דואג ואחיתופל הכי,
לא רדפו בתר דוד, דכתיב: **אמר אלהים צלמו לו**.
- מאי דרוש? **לא יראה בק צרות דבר לו**, והן אינן יודעין, שעבירה מכבה מצוה ואין
עבירה מכבה תורה.

שיר השירים פרק ח פסוק ז
מִים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבֹּת אֶת הָאֵהָבָה וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטֹפֶיהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בְּיָתוֹ בְּאֵהָבָה
בוֹז וְבוֹזוּ לוֹ:

שאלה על המשך הפסוק שצוטט מקודם: **מאי כוונתו י"ל?**
תשובה: אמר עולא: לא כשמעון אחי עזריה, ולא כר' יוחנן דבי נשיאה, אלא כהלל ושבנא; דכי
אתא רב דימי אמר: הלל ושבנא אחי הווי, הלל עסק בתורה, שבנא עבד עיסקא, לסוף א"ל: תא
נערוב וליפלוג, יצתה בת קול ואמרה: **את יתן איש את כל הון ביתו לו**.

אומר בן עזאי: חייב אדם ללמד את וכו'. ר' אליעזר אומר: כל המלמד את בתו תורה מלמדה תיפלות.
קושי על דברי ר' אליעזר: תיפלות ס"ד?
תירוץ: אלא אימא: כאילו למדה תיפלות.
שאלה: א"ר אבהו: מ"ט דר"א?

תשובה: דכתיב: **אני חכמה שכנתי צרמה**, כיון שנכנסה חכמה באדם - נכנסה עמו ערמומית.
שאלה: ורבנן (בן עזאי), האי **אני חכמה** מאי עבדי ליה?
תשובה: מיבעי ליה לכדברי יוסי בר' חנינא, דא"ר יוסי בר' חנינא: אין דברי תורה
מתקיימין אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהן, שנאמר: **אני חכמה שכנתי צרמה**.
אמירה דומה: א"ר יוחנן: אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי
שאינו, שנאמר: **ואחכמה מאין תצא**.

רבי יהושע אומר: רוצה אשה וכו'.
שאלה: מאי קאמר?
תשובה: הכי קאמר: רוצה אשה בקב ותיפלות עמו, מתשעת קבין ופרישות.

הוא היה אומר: חסיד שוטה כו'.
שאלה: היכי דמי **חסיד שוטה**?
תשובה: כגון דקא טבעה איתתא בנהרא, ואמר: לאו אורח ארעא לאיסתכולי בה ואצולה.

שאלה: היכי דמי **רשע ערום**
תשובות:

1. אמר רבי יוחנן: זה המטעים דבריו לדין קודם שיבא בעל דין חברו.
2. ר' אבהו אומר: זה הנותן דינר לעני להשלים לו מאתים זוז, דתנן: **מי שיש לו מאתים זוז - לא יטול לקט שכחה ופאה ומעשר עני, היה לו מאתים חסר דינר - אפילו אלף נותנין לו כאחת הרי זה יטול.**
3. רבי אסי אמר רבי יוחנן: זה המשיא עצה למכור בנכסים מועטין, דאמר רבי אסי א"ר יוחנן: יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטין, מה שמכרו מכרו.
4. אביי אמר: זה המשיא עצה למכור בנכסים כרבן שמעון בן גמליאל, דתניא: **נכסי לך ואחריך לפלוני, וירד הראשון ומכר ואכל - השני מוציא מיד הלקוחות, דברי רבי; רשב"ג אומר: אין לשני אלא מה ששייר ראשון.**
5. רב יוסף בר חמא אמר רב ששת: זה המכריע אחרים באורחותיו.
6. רבי זריקא אמר רב הונא: זה המיקל לעצמו ומחמיר לאחרים.
7. עולא אמר: זה שקרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים.